

REVISIONSRAPPORT ANGÅENDE VÄSENTLIGA IAKTTAGELSER GJORDA I SAMBAND MED 2022 ÅRS REVISION AV SAMKOMMUNEN FÖR ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE

1. GRANSKNINGENS SYFTE OCH AVGRÄNSNING

Revisorerna skall senast före utgången av maj med iakttagande av god revisionssed granska räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut. Revisorerna skall granska om

- 1) kommunens förvaltning har skötts enligt lag och fullmäktiges beslut,
- 2) kommunens bokslut och det därtill hörande koncernbokslutet är upprättade enligt bestämmelserna och föreskrifterna om upprättande av bokslut samt om de ger riktiga och tillräckliga uppgifter om verksamheten, ekonomin, den ekonomiska utvecklingen och de ekonomiska ansvaren under räkenskapsperioden,
- 3) uppgifterna om grunderna för och användningen av statsandelarna är riktiga, samt om
- 4) kommunens interna tillsyn och koncerntillsynen har ordnats på behörigt sätt.

Revisorerna skall utan dröjsmål underrätta revisionsnämnden och vid behov också styrelsen om missförhållanden som har iakttagits.

I detta revisions-pm har de mest väsentliga iakttagelser som kommit fram i bokslutsrevisionen och i den övriga revisionen sammanställts, samt observationer som föranleder någon form av åtgärder. Revisionen har utförts i den omfattning god revisionssed förutsätter och har dokumenterats i revisorernas rapporter och övriga arbetspapper.

Speciella granskningsobservationer har rapporterats muntligen till berörda ansvarspersoner.

Revisionen av år 2022 har utförts utgående från fastställt revisionsprogram under ledning av OFGR, CGR Andreas Holmgård.

2. CENTRALA GRANSKNINGSOBSERVATIONER SAMT ÅTGÄRDSREKOMMENDATIONER

Revisorerna har rapporterat gällande den löpande revisionen till revisionsnämnden den 13.12.2022. Rapporten finns som bilaga till detta PM.

1. Överskridningar i bokslutet

Enligt kommunallagens 110 § skall budgeten iakttas gällande samkommunens verksamhet och ekonomi. Under året behandlade och godkände fullmäktige två budgetändringar på driftsbudgeten. Intäkterna (externa) höjdes med ca 17,4 milj. € och kostnaderna (externa) justerades uppåt med ca 18,7 milj. €. Ändringarna räckte inte till eftersom nettoverksamhetskostnaderna överskrider den av fullmäktige uppställda nivån med 30,1 milj. € euro. Av totalt sju verksamhetsområden överskrider sex sina budgeterade nettosanslag, enligt tabellen nedan. Vi anmärker att budgeten inte får överskridas utan fullmäktigebeslut.

Verksamhetsområde	Överskridning
SAMKOMMUNSFÖRVALTNING	3 523 930
KUND- OCH RESURSCENTER	868 781
HEM- OCH BOENDESERVICE	8 201 667
PSYKOSOCIAL SERVICE	2 482 042
REHABILITERING	11 673 118
SOCIAL- OCH HÄLSOCENTRAL	5 196 206

2. Bokslutet

Bokslutet för år 2022 konstaterades till väsentliga delar ha uppgjorts enligt stadganden och bestämmelser om hur bokslut skall uppgöras och bokslutet ger på sätt som avses i kommunallagen riktiga och tillräckliga uppgifter om räkenskapsperiodens verksamhet, ekonomi, ekonomiska utveckling och ekonomiska ansvar. Efter att styrelsen godkänt bokslutet har not 6.3.1 Bestående aktiva korrigerats i bokslutet:

3. Intern kontroll

3.1. Riskhantering och intern kontroll

Som vi konstaterade i punkt 1 förekommer det väsentliga överskridningar i budgeten för år 2022. Vi anser att välfärdsområdet bör utföra en analys av orsakerna till överskridningarna och på basen av analysen utvärdera hur den interna kontrollen bör utvecklas så att överskridningar inte skall förekomma i fortsättningen.

3.2. Löner

En substansgranskning av samkommunens löner utfördes genom att först göra en ADB-stödd analys av lönesubstansen. Konstaterades att det finns mycket korrigeringar i lönesubstansen. Vi valde ut stora utbetalningar och avvikande transaktioner som stickprov. I revisionen konstaterades inga väsentliga brister fastän alla stickprov inte heltäckande kunde härledas till underlag. På grund av detta har antaganden gjorts vid revisionen. Det går inte således att utesluta att fel skulle förekomma i löneutbetalningarna.

Vi konstaterar att ansvarsfördelningen mellan Mico Botnia och samkommunen har varit oklar i praktiken även om den funnits skriftligen dokumenterad. Vi efterlyser bättre avstämningsrutiner och uppföljning av kvaliteten från beställarens sida. Ansvaret för den interna kontrollen finns hos beställaren och kan inte överföras på en extern part.

Vasa den 28 april 2023

BDO Audiator Ab, revisionssammanslutning

Andreas Holmgård
OFGR, CGR

Fördelning:

Revisionsnämnden
Välfärdsområdesstyrelsen
Ledningen

för kännedom
för kännedom och åtgärder
för kännedom och åtgärder

TILINTARKASTUSMUISTIO KOSKIEN POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN VUODEN 2022 TILINTARKASTUKSESSA TEHTYJÄ OLENNAISIA HAVAINTOJA

1. TARKASTUKSEN TAVOITE JA RAJAUS

Hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilintarkastajien on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajien on tarkastettava

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti,
- 2) onko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti sekä antavatko ne oikeat ja riittävät tiedot toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisesta vastuusta tilikauden aikana,
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita, sekä
- 4) onko kunnan sisäinen valvonta ja konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajien tulee viivytyksettä tiedottaa tarkastuslautakuntaa ja tarvittaessa myös kaupunginhallitusta, jos poikkeamia on havaittu.

Tähän tilintarkastusmuistioon on koottu olennaiset havainnot, jotka ovat tulleet ilmi tilinpäätöstarkastuksessa ja muussa tarkastuksessa sekä havainnoita, jotka edellyttävät jonkinlaisia toimenpiteitä. Tarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja havainnot on dokumentoitu tilintarkastajien raporteissa ja muissa työpapereissa.

Erityisistä tarkastushavainnoista on raportoitu suullisesti kyseisille vastuuhenkilöille.

Vuoden 2022 tilintarkastus on suoritettu vahvistetun tarkastusohjelman mukaisesti JHT, KHT Andreas Holmgårdin johdolla.

2. KESKEISET TARKASTUSHAVAINNOT SEKÄ TOIMENPIDESUOSITUKSET

Tilintarkastajat ovat raportoineet juoksevasta tarkastuksesta tarkastuslautakunnalle 13.12.2022. Raportti on tämän muistion liitteenä.

1. Ylitykset tilinpäätöksessä

Kuntalain 110 §:n mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa tulee noudattaa talousarviota. Vuoden aikana valtuusto käsitteli ja hyväksyi kaksi käyttötalousarvion muutosta. Tuotot (ulkoiset) nousivat noin 17,4 milj. €:lla ja kuluja (ulkoiset) tarkistettiin ylöspäin noin 18,7 milj. €:lla. Muutokset eivät olleet riittäviä, koska nettotoimintakulut ylittävät valtuuston asettaman tason 30,1 milj. €:lla. Kuten alla olevasta taulukosta ilmenee, kuusi seitsemästä toiminta-alueesta ylittää sille budjetoidut nettomäärärahat. Huomautamme, että talousarviota ei saa ylittää ilman valtuuston päätöstä.

Toiminta-alue	Ylitys
KUNTAYHTYMÄN HALLINTO	3 523 930
ASIAKAS- JA RESURSSIKESKUS	868 781
KOTI- JA ASUMISPALVELU	8 201 667
PSYKOSOSIAALINEN PALVELU	2 482 042
KUNTOUTUS	11 673 118
SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	5 196 206

2. Tilinpäätös

Vuoden 2022 tilinpäätöksen todettiin olennaisilta osin olevan laadittu tilinpäätöksen laatimisesta annettujen määräysten ja säännösten mukaisesti, ja tilinpäätös antaa kuntalaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisesta vastuusta. Tilinpäätöksen hallituskäsittelyn jälkeen liitetieto 6.3.1 Pysyvät vastaavat on korjattu.

3. Sisäinen valvonta

3.1. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Kuten totesimme kohdassa 1, vuoden 2022 talousarvioon kohdistuu merkittäviä ylityksiä. Katsomme, että hyvinvointialueen tulee laatia analyysi ylityksen syistä ja sen perusteella arvioida, miten sisäistä valvontaa tulee kehittää, jottei ylityksiä jatkossa esiinny.

3.2. Palkat

Kuntayhtymän palkkojen aineistotarkastus suoritettiin tekemällä ensin ATK-avusteinen analyysi palkka-aineistosta. Palkka-aineistossa todettiin olevan paljon korjauksia. Valitsimme pistokokeeksi summaltaan suuria suorituksia ja poikkeavia tapahtumia. Tarkastuksessa ei todettu olennaisia puutteita, vaikka kaikkia pistokokeita ei kattavasti voitu johtaa niiden perusteisiin ja tämän vuoksi tilintarkastuksessa ei voitu sulkea pois sitä, että palkanmaksuissa tapahtuisi virheitä.

Toteamme myös, että Mico Botnian ja kuntayhtymän välinen vastuunjako on ollut käytännössä epäselvä, vaikka prosessi on kirjallisesti dokumentoitu. Peräänkuulutamme tilaajalta parempia täsmäytysmenettelyjä ja laadunseurantaa. Vastuu sisäisestä valvonnasta on tilaajalla, eikä sitä voi siirtää ulkopuoliselle osapuolelle.

Vaasassa 28. huhtikuuta 2023

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Andreas Holmgård
JHT, KHT

Jakelu:

Tarkastuslautakunta
Hyvinvointialueen hallitus
Johto

tiedoksi
tiedoksi ja toimenpiteitä varten
tiedoksi ja toimenpiteitä varten

